

Koroŋ ta boozomen un

Anutu iur saamba mi toono mi koroŋ ta boozomen

1 ¹ Indeeŋe ta matapopo ten mi Anutu iur saamba mi toono mi koroŋ ta boozomen zen, na kosa sa imbot som. ² Pa mazwaana bilimŋana, mi zugut muriini. Mi Anutu bubuŋana tamen ta ikoliuliu pa yok kuliyeete.

³ Mi Anutu iso: “Mat sa be iyaara!” To mat iyaara. ⁴ Mi Anutu ire mat ma ndabok, mi iut pa zugut ma imbot ndel. ⁵ Mat tana, ni ipaata be aigule, mi zugut be mbeŋ. Mbeŋ imar ma ila, mi mankwoono, na iwe aigule mataana kana.

⁶ To Anutu iso: “Koroŋ biibi sa be ipet mi iyembut yok ma iwe ru.” ⁷ Tana ni iur koroŋ biibi ta ma iyembut yok ta imbot kor ma imbot ndel pa yok ta imbot meleebe. Tana ta uraata tana ipet, ito ni kwoono. ⁸ Koroŋ biibi tana, ni ipaata be maŋaanaŋana. Mbeŋ imar ila, mi mankwoono mini, na aigule iwe ru.

⁹ Mi Anutu iso: “Yok ta imbot meleebe na, be ilup la lele tamen, bekena lele raraazaŋana ipet.” To uraata tana ipet, ito ni kwoono. ¹⁰ Lele raraazaŋana tana, ni ipaata be toono, mi yok ta ilup la mbata na, ni ipaata be tai. Mi Anutu ire ma ndabok.

¹¹ Mi Anutu iso: “Zeere, mbunmbuutu, mi ke ŋononŋan matakiŋa be titum pa toono ma tise, rama kizin pwon ma ŋonon.” ¹² To koroŋ tana titum pa toono ma tise, tito ni kwoono. Mi Anutu ire ma ndabok. ¹³ Mbeŋ imar ila, mi mankwoono mini, na aigule iwe tel.

¹⁴⁻¹⁵ Mi Anutu iso: “Koroŋ pakan be tipet sala maŋaanaŋana be tiur mat pa toono, mi tiur mbut pa

aigule mi mbeḡ, mi tiur senḡaḡa pa aigule, ndaama mi gorgor pakan tomini.”¹⁶ Tana ni iur koronḡ bibip ru raama zin pitik. Zonḡ ta iyaara pa aigule, mi puulu ta iyaara pa mbeḡ.¹⁷⁻¹⁸ Ni iur zin koronḡ tana sala maḡaanaḡana, be tiur mat pa toono, mi tiur mbut pa aigule mi mbeḡ. Mi Anutu ire ma ndabok.¹⁹ Mbeḡ imar ila, mi mankwono mini, na aigule iwe paḡ.

²⁰ To Anutu iso: “Koronḡ kalaḡan matakiḡa be tipet ma tipepen yok mi tai leleene. Mi man matakiḡa be tipet ma tirie pa maḡaanaḡana.”²¹ Tana ni iur zin buzur zazaḡan ta timbot tai leleene raamaki koronḡ munḡaana men ta timbot pa yok mi tai, mi iur zin man tomini. Mi Anutu ire ma ndabok.²² To ipombol zin mi iso:

“Kepeebe mi kamasak ma kepepen tai, yok mi toono.”

²³ Mbeḡ imar ila, mi mankwoono mini, na aigule iwe lamata.

²⁴ To Anutu iso: “Buzur matakiḡa be tipet ma tipepen toono. Buzur ta kembei: Mbili kar kan mi koroḡ su kan, mi zin koroḡ ta boozomen ta tikarra pa toono.” ²⁵ Tana Anutu iur zin koroḡ tana, mi ire ma ndabok.

²⁶ Tona Anutu iso: “Iti ko tuur tomtom sa tau kembei ta itundu ruḡundu, be imboro toono, mi ye mi man, mi mbili, mi zin koroḡ ta munḡaana men ta tikarara pa toono.”

²⁷ Tana Anutu iur tomtom ma ipet kembei itunu ruḡuunu.

Ni iuri ma irao kat itunu ruḡuunu.

Iur tomooto mi moori.

²⁸ Mi Anutu ipombol zin mi iso: “Kepeebe ma kamasak, mi kokot toono mi komboro. Komboro ye, mi man, mi zin koroḡ kalaḡan ta boozomen ta tinmbot pa toono.

²⁹ Mi iḡgis, nio aḡur zeere mi mba ta boozomen be iwe koyom kini. ³⁰ Mi zin koroḡ kalaḡan matakiḡa ta boozomen ta tinmbot pa toono na, ina nio aḡkam kan mbunmbuutu mi ke runrun.” Anutu iso ta kembei, mi uraata tana ipet, ito ni kwoono.

³¹ Anutu ire koroḡ ta boozomen ta iur zin na mi iso: “Wai! Inḡi ambai komboono.” Mbeḡ imar ila, mi mankwoono mini, na aigule iwe lamata mi ta.

2 ¹ Tana ta Anutu ni iur saamba, toono mi koroḡ ta boozomen ma imap lup.

² Indeeḡe uraata iwe lamata mi ru, na Anutu iposop uraata kini ma imap kek. Tana ni keteene su pa uraata kini ta boozomen, ³ mi ipakur aigule tana, mi iur ma

iwe potomņana. Paso, indeeņe aigule tana, ni keteene su pa uraata kini tau iur saamba mi toono na.

Anutu iur tomtom

⁴⁵ Indeeņe Merere Anutu iur saamba mi toono matapopo, na kosa indom ma ise pa toono zen. Pa ni ikam yaņ ma isu pa toono zen, mi tomtom sa imbot be ikam uraata pa toono zen. ⁶ Tamen yok izze pa meleebe mi ipawizis toono keteene ta boozomen. ⁷ Mi Merere Anutu ikam toono, mi imbuuzu ma iwe tomtom, to iwi bubuņana matayaryaaraņana ilela pa kuzuunu, mi tomtom tana imaņņa ma mataana iyaryaara.

Mokleene Eden

⁸⁹ Lele ta, ta inmbot la ki zoņ uunu, zaana Eden. Lele tana ta Merere Anutu ipaaza mba ma ke ndabokņan boozomen pa, mi iur ma iwe mokleene. To iur tomtom tana ma imbot pa. Mokleene lukutuunu, na ke ru timender pa. Ta, na irao be ikam ma tombot matanda yaryaara. Mi toro, na irao be ikam ma tikilaala sua sananņana mi sua ndabokņana.

¹⁰ Mi yok ta, ta ireere ma ipet pa mokleene tana. mi ipembesmbeeze toono. Yok tana ipet mat pa mokleene, to ibogboogo ma iwe naman naman paņ. ¹¹⁻¹² Namaana ta, zaana Pison. Ina ireere ma ila pa toono Abila. Toono Abila tina, na gold (pat milmilņana) ma pat ndabokbokņan pakan tinmbot pa. ¹³ Mi yok namaana toro ta iwe ru pa, zaana Gion. Ina ireere ma ila pa toono Kus. ¹⁴ Mi namaana toro ta iwe tel pa, zaana Tigris. Ina ireere ma ila pa lele ta imbot la ki zoņ uunu pa Asiria. Mi namaana ta iwe paņ pa, zaana Euprates.

¹⁵ Tana Merere Anutu ikam tomtom ta imbuuzi na mi ila iuri lela mokleene Eden, be ikam uraata mi mataana pa. ¹⁶⁻¹⁷ Mi iur sua pini ta kembei: “Ke pwoono mi ŋonoono ta boozomen ta timbotbot pa mokleene ti, ina nu irao kan. Mi ke tamen ta irao ikamu ma kilaala sua sananŋana mi sua ndabokŋana, tana nu kan pepe. Pa aigule ta some kan, na ko nu meete.”

¹⁸ To Merere Anutu ikam ŋgar ta kembei: “Tomtom ŋono tamenŋana ta kembei, na ambai som. Kena ko nio aŋur le ulaaŋa tasa be iuuli.” ¹⁹ Tabe Merere Anutu ikam toono mi imbuuzu ma iwe zin koron ta tiwawa pa toono na, mi man ta tirie pa maŋaananŋana na, mi ipakokor zin ma tila ma tipakoliuliu pa tomtom. To Merere iso pini be itunu iur pisis pizin koron ta munŋaana men tana ma timap. Mi pisis tana, ina be timbol ma timbot. ²⁰ Takembena ta tomtom iparao zin

koronj toono kana mi saamba kopombarmaana kana ma timap. Mi ni itutamen ta le gaabaḡana sa som.

²¹ Tana Merere Anutu ipametmeete i ma ikeene ma izemke i, to ipas ka siel ta ma ipet, mi ipasirimkaala pa mazaana. ²² Tona ikam ka siel tana mi iurpe ma iwe moori, to ikam moori tina mi iuri ma ila ki tomooto.

²³ Beso tomooto ire i na iso:

“Aa buri.

Tiroono kembei ta nio tiroḡ,
mi mazaana kembei ta nio mozoḡ.

Iḡḡi Adam ri.

Nio ko aḡpaati be waenḡ.

Paso, ni iyooto pa ituḡ.”

²⁴ Tana ta sombe tomooto sa iwoolo, na bela izem tamaana mi naana, mi ziru kusiini tiparlup zin ma tiwe tamen.

²⁵ Indeeḡe mazwaana tana, na tomooto ziru waene len kosasa be ipakaala zin som. Tamen kan miaḡ som.

Mooto ipakam Adam ma Eba

3 ¹ Mooto, ni tomini inmbot pa mokleene. Mi ni ḡgarḡana. ḡgar kini ilip pa koronj ta boozomen ta Merere Anutu iur zin na. Aigule ta, na ni imanga mi iwi moori. Iso: “Padei? Sua tau Anutu isombe niomru irao kakan ke ḡonoono sa ta imbot mokleene tiḡḡi som na, ina ḡonoono?”

² Mi moori ipekel sua kini ma iso: “Niam irao amkan ke ta boozomen ti ḡnonon ma kiḡ. ³ Tamen ke ru ta timender la mokleene lukutuunu na, Anutu iso yam pa ta kembei: ‘Kakan pepe, keteḡe pepe. Ko kemeete.’ ”

⁴⁻⁵ To mooto iso mini: “Niomru ko kemeete, na som. Anutu ni iute tau, sombe niomru kakan, o ina ko motoyom ila molo, mi ḡgar tiom ko ise ma kei ta ni

itunu, mi ko kikilaala sua ndabokjana mi sua sananjana.”

⁶ Moori ire ke tana gonoono, na kembei ambai pa kanjana. Tabe mataberber pa. Mi isombe ko ke tana kola ipei ngar kini. Tana ta ikam ma ikan, mi ikam pakaana ma ila, to waene ikan tomini. ⁷ Ziru tikan makin, to ngar kizin ipet, mi tikilaala zitun kembei ziru timbot sorok. Tabe tila ma tikam ke ruunu babaan pakan mi timbat ma iwe kembei ta kawaala bekena tipakaala zitun pa.

⁸ Rorou, mi lele iluumu, mi Merere Anutu isula ma iwwa lela mokleene. Mi ziru tikanamaala i, to tiko ma tila tike lela ke lene. ⁹ To Merere Anutu iboobo ma iso: “Adam, itum ngoi?”

¹⁰ Mi tomooto ipekel sua kini ma iso: “Nio anlej u, tabe anmoto ma anmar anke i. Pa ingi anbot sorok.”

¹¹ To Anutu iwi i, iso: “Asij ipaute u ta mbot sorok? Nu tana, ke tau anjur ngalseki piwi be kan pepe ta ko kan sa kek, na?”

¹² Tomooto iso: “Nio som. Moori ta niwi uri pio ta ikam ma aŋkan.”

¹³ Tona Merere Anutu iso la pa moori: “Nu kam mbulu taiŋgi paso?”

Mi moori iso: “Nio som. Mooto ta ipakaam yo, tabe aŋkan.”

Merere iur kadoono ise kizin

¹⁴ Takena ta Merere Anutu iso la pa mooto: “Nu kam mbulu sananŋana kat ilip pa waem bizin ta boozomen, tana pataŋana biibi tiŋgi ko imbot se ku ma alok.

Ketem ruunu ko iwe kumbum keteene, mi pa pa. Mi kom kini, na musmuuzu.

¹⁵ Mi nio ko aŋkam ma niomru moori kaparwe koyom koi, mi ko popoŋana ku mi popoŋana kini tiparwe kan koi tomini.

Popoŋana kini sa ko ikotpaala utem, mi nu ko ŋase pa kumbu dibiini.”

¹⁶ Mi moori na, Anutu iso pini ta kembei:

“Indeeŋe ta nu some kam tomtom, na ko re yoyouŋana biibi, mi peebe pikin ma isu. Pa yoyouŋana ki pepe ku, ko aŋkam ma isalae.

Tamen ŋgar ku ko iko pa waem na som, mi ni ko mataana pu.”

¹⁷ Mi Adam na, Anutu iso pini ta kembei:

“Nu motom leŋleŋ pa waem kalŋaana, mi kan ke ŋonoono ta nio aŋgalsek piwi pa na. Mi sosor ku tina ta nio ko aŋpasaana toono ta kembei:

Indeeŋe ta niwi mbot su toono tiŋgi, nu some kam uraata ma biibi,

o ina ko ndeeje kom kini.

Som, nako som.

¹⁸ Pa ngezzu mi momotia ko tindomdom ma tizze pa toono piwi.

Tamen zeere ta nio aņur pu na, ina irao kan.

¹⁹ Nu ko mbel uraata ma kom uze ipet, tona ndeeje kom kini.

Mi ko tekteegi takembena ma irao meeteņana ku,

to miili ma sula toono mini.

Pa nu tina nio aņbuuzu u pa toono.

Tana nu ko miili ma sula mini pa toono, pa niwi, ina toono.”

²⁰ Tomooto, ni ipaata kusiini zaana be Eba. Paso, ni iwe tomtom ta boozomen nan. ²¹ Mi Merere Anutu iurpe len maala pa mbili kulin mi ikawaala zin pa.

Anutu iziiri tomtom pa mokleene Eden

²² To Merere Anutu iso: “Wai! Tomtom tau mataana molo kek. Ni le ngar kembei ta iti, mi iute sua ndabokņana mi sua sananņana kek. Kokena isemboron namaana pa ke mata yaryaaraņana tomini ma ikan sorok. Pa ni irao imbot toono ti ma alok na som.”

²³ Tana Merere Anutu iziiri zin pa mokleene Eden, mi ditun tila tikam uraata pa toono ta ni iur zin ma tipet pa na. ²⁴ Iziiri zin makiņ, to iur zin aņela mbolņan ma timbot la mokleene Eden zilņana ta imbot la ki zoņ uunu na, ramaki buza ta you ikanan la mi itortoori, bekena iwe seraara pa zaala ta ila pa ke mata yaryaaraņana.

Genesis in the Mbula Language
Papua New Guinea
 Published 1989

Printed by the S.I.L. Printing Department
 Ukarumpa, E.H.P. Papua New Guinea

ISBN 0-7272-2190-6